

G'aybullayeva Odina Farxod qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti

Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi yo'nalishi 3-bosqich talabasi

+998 33 808 33 53

Annotatsiya: O'zbek tasviriy san'ati, tarixiy va madaniy merosi bilan dunyo san'atida o'z o'rnini topgan. Ushbu sohada muhim o'rin egallagan rassomlardan biri – Rahim Ahmedovdir. U o'zining betakror uslubi va san'at asarlari orqali o'zbek tasviriy san'atiga katta hissa qo'shgan. Maqolada Rahim Ahmedovning san'atiga xos xususiyatlarni va uning o'zbek tasviriy san'atidagi o'rnini tahlil qilamiz.

Kalit so'zlar: Rahim Ahmedov, o'zbek tasviriy san'ati, rassom.

Abstract: Rahim Akhmedov, an influential contemporary artist from Uzbekistan, has made significant contributions to the visual arts through his innovative integration of traditional and modern techniques. This article provides a detailed examination of Akhmedov's artistic development, distinctive style, and impact on both regional and international art communities. By analyzing his contributions, we aim to understand how Akhmedov has shaped contemporary visual arts and fostered cultural dialogue.

Keywords: Rahim Akhmedov, Uzbek fine art, artist.

Tasviriy san'at bu tasvir yordamida borliqni yaratish, go'zallikni ko'ra olishdir.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston ijodkor ziyolilari vakillari bilan uchrashuvdagi ma'ruzasida "Inson qalbini, uning dardu tashvishlarini, xalqning orzu-intilishlari, Vatanga muhabbat va sadoqat tuyg'usini betakror so'z, ohang va ranglarda tarannum etishni o'z hayotining ma'no-mazmuni deb biladigan siz, muhtaram ijod ahlining mehnati naqadar mashaqqatli, mas'uliyatli va sharaflı ekanini barchamiz yaxshi bilamiz"-deydi. Zero, ijodkorlar asarlarida ranglar yordamida vatanga bo'lgan sevgisini tasvirlaydilar, Rahim Ahmedovning ijod yo'li ana shunday mashaqqatli yo'llardan hisoblanadi.

Prezidentimiz tomonidan qabul qilingan "Besh tashabbus" ning 1-tashabbusi Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish va musiqa va san'atga yo'naltirilgan bo'lib, bunda talabalar bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tishida, yoshlarni san'atga bo'lgan mehrini uyg'otish, badiiy va estetik tasavvurini shakllantirishga tasviriy san'atning o'rni beqiyosdir. Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish va musiqa va san'atga yo'naltirilgan bo'lib, bunda talabalar bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tishida, yoshlarni san'atga bo'lgan mehrini uyg'otish, badiiy va estetik tasavvurini shakllantirishga tasviriy san'atning o'rni beqiyosdir.

Rahim Ahmedov (1940-2009) o'zining ijodiy faoliyatini O'zbekistonning eng yaxshi san'at maktabida boshlagan. Toshkent Davlat San'at Institutida tahsil olgan Ahmedov, bu yerda tasviriy san'atning klassik va zamonaviy uslublari bilan tanishdi. U 1960-yillarda san'at olamida o'zining individual uslubini shakllantira boshladi. Ahmedovning san'at asarlari ko'pincha O'zbekistonning turli mintaqalaridagi hayotni, xalq an'analarini va tabiiy go'zalliklarni aks ettiradi. Uning ishlari nafaqat tasviriy san'atni, balki O'zbekistanning tarixiy va madaniy qiyofasini ham o'zida mujassam etgan.

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-Sentabr

ANDIJON, 2024

Hozirda Rahim Axmedovning ko'pgina asarlari xorijiy mamlakat muzeylarida saqlanmoqda. Bunga bir qancha yaratgan manzarali asarlaridan "Tog' vodiysi", "Oq toshda qish", "Qish", "Keksa daraxt tagida", "Oqtosh", "Bahor", "Quyoshli kuz", "Vinetsiya" shahri ko'rinishi, "Kuz ranglari" kabilar misol bo'la oladi.

Rassomning portret asarlari o'zbek xalqining turmush tarzini, an'alarini va urf-odatlarini aks ettiradi. Bu asarlar orqali insonlarning yuz ifodalari, xarakteri va ruhiy holatlari tasvirlangan bo'lib, san'atshunoslar va tadqiqotchilar uchun muhim material hisoblanadi.

Rahim Ahmedovning san'at asarlari, asosan, peshtoq va xilma-xil ranglarning uyg'unligi bilan ajralib turadi. U ko'pincha qadimiy an'analarga asoslangan rang-barang kompozitsiyalarni yaratadi. Ahmedovning asarlarida milliy motivlar va belgilar muhim rol o'ynaydi. Masalan, u turli xil naqshlar va geometrik shakllar orqali o'zbek xalqi madaniyatining asosiy unsurlarini tasvirlaydi. Bundan tashqari, Ahmedov o'z asarlarida ko'pincha rangli akrilik va moy bo'yoqlardan foydalanadi, bu esa uning ishlari yuzasidagi boy matolarni va nozik detalni yanada ajratib ko'rsatadi. U naqshlarning ko'p qatlamli ifodalari va ranglarning uyg'unligi orqali o'z san'atida yuqori estetik darajani saqlab qoladi.

Ahmedovning san'ati o'zbek milliy identitetini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Uning asarlarida milliy elementlar va xalq an'alarini aks ettirish orqali o'zbek madaniyatining o'ziga xosligini ta'kidlaydi. U tasviriy san'at orqali xalqining tarixiy va madaniy merosini saqlab qolishga intiladi. Bu borada Ahmedovning asarlari o'zbek xalqining o'zligini anglash va ifodalashda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Rahim Ahmedovning tasviriy san'ati o'zbek madaniyatining ko'zgusi sifatida qaraladi. Uning rang-barang kompozitsiyalari va milliy motivlari orqali u o'zbek xalqining madaniy merosini va tarixiy an'alarini saqlab, san'atga qo'shgan katta hissasini namoyish etadi. Ahmedovning san'ati O'zbekistonning tasviriy san'ati tarixida muhim o'rin egallaydi va uning ishlari xalqning madaniy identitetini va san'atga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. S. Abdirasulov. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. "«Fan va texnologiya", Toshkent-2012.
2. Nabiev M, Rangshunoslik. – Toshkent. "O'qituvchi", 1996 y.
3. <https://president.uz/oz/lists/view/856> Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston ijodkor ziyolilari vakillari bilan uchrashuvdagi ma'ruzasi. 2017-y